

[Formanden.]

1) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den europæiske bosættelseskonvention med tilhørende protokol, undertegnet i Paris den 13. december 1955.

2) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning i anledning af en under 13. januar 1960 i Bagdad afsluttet handelsoverenskomst mellem Danmark og Irak.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om retten til fotografiske billeder.

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om de offentlige grønlandske kasser.

Formanden meddelte sluttelig planen for tingets øvrige møder i den følgende uge.

Mødet hævet kl. 15¹⁵.

5. møde.

Tirsdag den 6. december kl. 14.

Formanden: I skrivelse af 5. d. m. meddeler proprietær Ejvind Juul Madsen, at han er villig til under den folketingsmand Carsten Raft tilståede orlov fra den 1. december d. å. at regne midlertidigt at tage sæde i folketinget.

Medlem af folketinget Herluf Rasmussen har meddelt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Agter justitsministeren at iværksætte en politimæssig undersøgelse i anledning af de oplysninger, der i dagbladet Information er fremkommet om planer om drab på en fremtrædende modstandsmænd, nuværende generalmajor Aage Højland Christensen, under besættelsen?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

I skrivelse af 3. d. m. anmoder udenrigsministeren om, at der for resten af funktionsperioden må blive valgt et nyt medlem til det i henhold til § 9 i lov af 7. juni 1958 om normering og klassificering af tjenestemandstillinger nedsatte udetillægsnavn i stedet for fhv. folketingsmand Henry L. W. Jensen.

Uden for dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem hr. Thisted Knudsen, for at han som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte et den 2. ds. anmeldt forslag til folketingsbeslutning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Thisted Knudsen): På det konservative folkepartis og venstres vegne har jeg den ære at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om statstilskud til nedsættelse af den amtskommunale beskatning og om omlægning af denne og den sognekommunale ejendomsbeskatning samt om forøgelse af statens andel af folkepensionsudgifterne.*

Forslaget er i nøje overensstemmelse med det forslag, som daværende medlem af dette ting hr. Jens Sønderup på det konservative folkepartis og venstres vegne fremsatte den 8. april i år og genfremsatte den 18. oktober. Jeg skal derfor tillade mig at henvise til de bemærkninger, som ved den lejlighed blev gjort. Jeg skal kun tilføje, at forslaget forfølger to hovedsynspunkter: for det første at modernisere beskatningsgrundlaget i landkommunerne, således at udskrivningen på fast ejendom begrænses, for det andet at nedsætte væsentligt den samlede kommunale beskatning. Jeg ved vel, at regeringen i øjeblikket er inde i overvejelser angående den amtskommunale beskatning. Jeg ved også, at den højtærede statsminister i åbningstalen i oktober måned i år bebudede, at det var

[Thisted Knudsen.]

regeringens hensigt at fremsætte forslag om fuld statsrefusion af folkepensionsudgifterne.

Når det konservative folkeparti og venstre alligevel har anset det for formålstjenligt på nærværende tidspunkt at fremsætte dette forslag, skyldes det, at vi er af den opfattelse, at en ordning af den kommunale ejendomsskat ikke bør vente længere. Til støtte herfor vil jeg gerne have lov til at understrege, så kraftigt som jeg kan det, for det første, at skal en ordning træde i kraft inden for en rimelig tid, må finansåret være afgørende. Det vil i praksis sige, at en lovgivning om disse forhold bør tilendebringes på et sådant tidspunkt, at den kan have virkning fra den 1. april næste år. Jeg må have lov til at sige, at det af mange vil blive følt som en urimelighed, såfremt man ikke i det nye skatteår får gennemført en ordning, der er rimeligere end den, vi har i øjeblikket.

For det andet har landbruget efter vor opfattelse krav på nu at blive hørt i denne sag. Gang på gang har erhvervet henvendt sig både til regering og folketing med ønske om dybtgående ændring i beskatningen af landbrugsejendomme, og der er jo ikke noget at sige hertil, når man tager hele udviklingen i betragtning. Betragter man blot de faste skatter for landbrugets vedkommende, ser vi, at disse i tiåret 1950-60 er steget fra 161 mill. kr. årlig til 269 mill. kr. årlig. Dette har fundet sted på et tidspunkt, hvor udgifterne for erhvervet er steget med ca. 45 pct. og indtægterne med kun ca. 10 pct. Dette har fundet sted i en periode, hvor forrentningsprocenten for landbrugserhvervet faktisk er halveret. Man har derfor lov til at spørge, hvilket andet erhverv en regering turde byde en skattepolitik af den beskaffenhed. Altså også ud fra den betragtning, at landbruget har krav på en ordning nu, fremsætter vi dette forslag til folketingsbeslutning.

Det tredje synspunkt, vi gør gældende, er bolighensynet. I Københavns amt og i landets øvrige amter mærker man bølgerne af den stigende faste kommunale beskatning, og der kan efter vor opfattelse ikke være noget rimeligt eller retfærdigt i at underkaste boligen et beskatningssystem,

der år efter år medfører, at amtskommuner og sognekommuner efter stigende udgiftsbehov udskriver skat på boligen. Også af denne grund ønsker vi en øjeblikkelig modernisering af hele beskatningsforholdet.

Det fjerde, jeg gerne vil nævne i denne forbindelse, er, at der næppe er nogen tvivl om, at når vi når frem til den 1. april og de nye budgetter i amts- og sognekommuner skal til at virke, vil det overalt i det ganske land betyde nye stigninger i kommunernes udgifter og dermed stigende skatteudskrivning også på fast ejendom. Lad mig komme med blot ét eksempel. Der er mange i det høje ting, der kender en smule til vort sygehusvæsen, og enhver, der gør det, ved, at vi også står over for ikke uvæsentlige stigninger i sygehusudgifterne, sådan som systemet er i dag. Hvem skal så betale en ikke uvæsentlig del af disse sygehusudgifter? Det skal landbruget i kraft af beskatningssystemet, og det skal boligindehaverne i landkommunerne og Københavns amt. Vi finder, at dette er en utålelig tilstand, og vi understreger, at man også bør gribe ind af denne grund.

Føj så dertil, at den nye ejendomsskyldvurdering vil medføre betydelige stigninger i jordværdierne. Hvis staten fastholder sin nuværende beskatning af jordværdierne, vil der automatisk finde en forøgelse sted af skatterne også for landbrugserhvervet og boligindehaverne.

Det er disse synspunkter, der for os er så afgørende, og det er derfor, vi fremsætter forslaget på nærværende tidspunkt. Det er selvfølgelig et forhandlingsgrundlag, det er klart. For det konservative folkeparti og for venstre er det afgørende, at man nu opnår et resultat med virkning fra den 1. april 1961, hvor det nye finansår begynder, og vi regner med forståelse i det høje ting; vi regner også med den gode vilje hos den nye højtærede indenrigsminister. Her er en opgave, på hvilken han kan prøve både sit gode sindelag og sine kræfter.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale forslaget.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte forslag til folketingsbeslutning vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den europæiske bosættelseskonvention med tilhørende protokol, undertegnet i Paris den 13. december 1955.

(Forslaget til folketingsbeslutning findes i tillæg A. sp. 77, fremsættelsen i tidenden sp. 35).

Sagen sattes til forhandling.

Frode Jakobsen: Den idé, som ligger bag den europæiske bosættelseskonvention, er lige så gammel som Europarådet selv. I den første begejstring efter Europarådets oprettelse var der mange, der anså det for et ideal at nå frem til noget i retning af et europæisk statsborgerskab. Jeg siger idealet, for selv de ivrigste indså straks, at dette i hvert tilfælde kun kunne være fremtidsmusik. Jeg er selv ikke i tvivl om, at en overilet nedbrydning af alle skranker snarere vil komme til at give bagslag i form af en irritation mellem folkene end fremme det, som er det vigtigste af det hele, følelsen af fællesskab mellem de europæiske folk. Resultatet er derfor blevet meget, meget mere beskedent.

Hvis man skal sige noget mod den foreliggende konvention, er det snarest, at overenskomsten er så beskeden, at den overhovedet ingenting forandrer; men konventionen må ses som en af de mange, der er afsluttet gennem Europarådet, og som vi naturligvis må være med til. Det er ikke en af de mest betydningsfulde af dem, men til gengæld vel en, som alle uden betænkeligheder kan gå med til. Man skulle ikke synes, at det havde været nødvendigt med så lang en vej for så beskeden en ting. Tanken er fremført i udenrigsministerkomiteen i 1950 af den italienske udenrigsminister Sforza; overenskomsten er undertegnet af alle landene minus Irland i 1955, og hvis vi nu ratificerer i 1960, bliver det som det næstførste land i Europa.

Hvis jeg har kritiske bemærkninger til konventionen, er det, at den indeholder for lidt i forhold til de store ord i præamblet, men jeg forstår godt, at man har ønsket at gå varsomt frem og lade udviklingen vise, hvad de europæiske folk er modne til, så

at man ikke risikerer bagslag for samarbejdets idé, og vi har selv for bare et år siden fundet det nødvendigt at indføre indskrænkninger i retten til at erhverve fast ejendom i Danmark for folk, som ikke er bosat her.

Hvor meget vi end hylder princippet om fri bevægelighed, og hvor meget vi end ønsker fri bevægelighed, når det drejer sig om dansk foretagsomhed i andre lande, så er der en række praktiske hensyn at tage, også nationale hensyn, især for et lille land, der ligger som nabo til et stort land, som oven i købet er overbefolket. Vi vil jo nok europæisk samarbejde, men vi vil ikke viskes ud.

Man kan da spørge, om der slet ingenting sker ved denne konvention, for i så fald kunne vi lige så godt lade være med at ratificere den. Uden at være specialist i bosættelsesproblemet tror jeg, man kan sige, at det positive i konventionen er ikke, at landene ophæver hindringerne for bevægelsesfriheden i Europa, men at de lover hinanden ikke at indføre nye hindringer. Det er altså ikke nogen bevægelse fremad, men et stoppesystem, der hindrer os i en dag at rutsche baglæns.

Selv på det punkt er der reservationer, som må bevirke, at endog de mest betænkelige kan gå med. Jeg vil håbe, at den højtærede udenrigsminister, når vi nu har ratificeret, i Europarådets ministerkomité vil presse på for at få de andre lande til at gøre det samme, for hvis konventionen bare tiltrædes af Danmark og Norge, er den for det første ikke gyldig — der skal 5 lande til — og for det andet går den jo ikke engang så vidt, som Danmark og Norge i forvejen er gået tilsammen.

Jeg har ikke et fuldstændigt overblik over det i øjeblikket, men jeg er klar over, at en række andre europæiske konventioner ligger hen på samme måde. Jeg håber, at udenrigsministeren også vil se på det. Det europæiske samarbejde er dels ude i et dødvande i dag, dels inde i en krise på grund af kløften mellem de seks og de syv. Løsningen på de store problemer kan være svær, men lad os i hvert tilfælde, så hurtigt som det er muligt, tage de mange små skridt, som der ingen betænkelighed kan være ved, og lad os blot ikke bilde os ind, at det er nok.

Det er i den ånd, jeg på socialdemokrati-